

Робача програма навчальної дисципліни

Назва курсу	Креативне мислення
Рівень вищої освіти	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	122 Комп'ютерні науки
Освітня програма	Комп'ютерні науки
Статус дисципліни	вибіркова
Форма здобуття освіти	денна
Обсяг дисципліни	90 годин/ 3 кредити ECTS
Мова викладання	українська

Викладач (-і)	Далявська Тетяна Петрівна, к.п.н.,
Профайл викладача (-ів)	https://www.krok.edu.ua/ua/pro-krok/spivrobitniki/dalyavska-tetyana-petrivna
Контактний телефон	+380982177692
E-mail	DaliavskaTP@krok.edu.ua
Консультації	Онлайн-консультації: щочетверга о 14:50 http://surl.li/rjnosn

1. Коротка анотація до курсу**Мета курсу:**

Розвиток у студентів навичок креативного мислення, здатності генерувати нові ідеї, знаходити нестандартні рішення, аналізувати проблеми з різних перспектив та застосовувати творчий підхід у професійній та особистій діяльності.

Завдання курсу:

- Ознайомити студентів з основними методиками та техніками креативного мислення.
- Розвинути здатність до аналізу, синтезу та генерації інноваційних рішень.
- Формувати навички роботи в команді для створення ідей та реалізації спільних проєктів.

- Навчити використовувати креативний підхід у вирішенні актуальних професійних та життєвих завдань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: ключові поняття креативності, концепції креативності Дж. Гілфорда та Е.П. Торренса.

вміти: творчо мислити та бути здатними до нешаблонного вирішення завдань.

демонструвати: вирішення типових завдань нетиповими способами; прагнення відшукати всі можливі способи вирішення; уміння максимально вдосконалити вже знайдену відповідну ідею.

Курс спрямований на формування творчого потенціалу студентів, необхідного для успішної діяльності в умовах сучасного динамічного світу.

2. Компетності якими оволодіє здобувач після вивчення курсу

Загальні компетності:

- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- ЗК8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності:

- СК2. Здатність використовувати теоретичні та фундаментальні знання в галузі комп'ютерних наук та інформаційних технологій для вирішення різноманітних проблем;
- СК3. Здатність розробляти, аналізувати та застосовувати ефективні алгоритми для розв'язання конкретних професійних задач залежно від предметного середовища;

Програмні результати навчання:

3. Обсяг курсу

Тема	Всього годин / кредитів	Кількість годин			Форма контролю
		Лекції	практ. (семінар.) заняття / МК	СРС	
Розділ 1. Теоретичні підходи до вивчення креативного мислення.	14	2	2	8	Пр, СЗ
Тема 1. Мета та зміст креативного мислення.	14	2	2	8	Пр, СЗ
Тема 2. Розуміння креативності як процесу вирішення проблем і нестандартних завдань.	14	2	2	8	Пр, СЗ, О
Розділ 2. Технології розвитку креативного мислення.	14	2	2	8	ІЗ, Т, СЗ

Тема 3. Методики діагностики креативності та її розвитку. Командотворення.	14	2	2	8	3, Пр, О
Тема 4. Методи та технології генерування креативних ідей.	14	2	2	8	3, ІЗ, СЗ
Тема 5. Етапи творчого процесу при створенні ІТ-продукту	14	2	2	8	3, Пр, О
Тема 6. Еволюція креативної ідеї в успішний стартап.	10	2	2	8	3, ІЗ, СЗ
Тема 7. Системне управління креативністю (system managing creativity).	10	2	2	14	3, ІЗ, Т, СЗ
Разом	90/ 3	14	14	62	
Підсумковий контроль	ЗАЛІК				

ІЗ – індивідуальні завдання;

О – опитування;

Т – тестування;

З – розв’язок задач

СЗ-ситуаційні завдання

Пр-презентація

4. Методи контролю

Для визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретного завдання.

Підсумковий контроль проводиться для оцінки результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни (семестровий контроль) або відокремлених за робочим навчальним планом модулів.

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі форми поточного контролю: (вказіть фактичні форми)

ІЗ – індивідуальні завдання;

О – опитування;

Т – тестування;

З – розв’язок задач

СЗ-ситуаційні завдання

Пр-презентація

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі форми модульного (проміжного) контролю: <https://create.kahoot.it>

Під час вивчення даної дисципліни використовується така форма семестрового контролю: диференційований залік.

5. **Пререквізити*** - Передумовою формування результатів навчання з дисципліни є володіння здобувачем на достатньому рівні знань з дисциплін попередніх періодів навчання.
6. **Технічне й програмне забезпечення /обладнання*** - Технічне обладнання: комп'ютер/ноутбук/планшет/смартфон. Програмне забезпечення: [Microsoft 365](https://www.microsoft.com/365).
7. **Політика курсу** – студенти мають дотримуватись кодексу академічної доброчесності: https://www.krok.edu.ua/download/nakazi/2018-10-18_kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf

У разі проведення занять в он-лайн форматі, здобувач має під'єднатись до навчальної платформи де буде проводитись заняття. Заходити на навчальну платформу (Teams) виключно під своїм реальним прізвищем. Під час занять з використанням онлайн платформи MS Teams камера має бути увімкненою протягом всього заняття, мікрофон включається за потреби під час відповідей/запитань. У разі відсутності можливості включати камеру, студент має повідомити викладача та отримати дозвіл бути присутнім з вимкненою камерою. В разі непід'єнання та відсутності реакції здобувача на звернення викладача до нього особисто, здобувач вважається відсутнім на занятті.

1. Програма навчальної дисципліни

Вступ

Цілі та завдання дисципліни. Короткий зміст дисципліни. Індивідуальні завдання. Форми проміжного та підсумкового контролю.

Розділ 1. Теоретичні підходи до вивчення креативного мислення.

Тема 1. Мета та зміст креативного мислення.

Сутність та зміст дисципліни «Креативне мислення». Головні цілі креативного мислення. Основні види мислення та їх поділ за формою, за характером, за ступенем розгорнення, за ступенями новизни. Мислення та інтелект: дефініції і характер взаємозв'язку. Стадії розвитку інтелекту за Ж. Піаже. Концептуально-експериментальна модель інтелекту Дж.Гілфорда.

Тенденція до виділення креативності як специфічного виду здібностей в середині ХХ століття (Л. Терстоун, Дж.Гілфорл). Основні характеристики дивергентного мислення за Дж.Гілфордом.

Тема 2. Розуміння креативності як процесу вирішення проблем і нестандартних завдань.

Природні і штучні методи вирішення творчих завдань.

Штучні методи вирішення творчих завдань: творчі технології, методи генерування ідей, творчі алгоритми.

Розділ 2. Технології розвитку креативного мислення.

Тема 3. Методики діагностики креативності та її розвитку. Командотворення.

Південнокаліфорнійські тести дивергентної продуктивності Дж.Гілфорда. Тести креативності Е.Торренса як модель творчого процесу. Характеристики основних параметрів креативності Е.Торренса. батарея адаптованих тестів Дж.Гілфорда і Е.Торренса – «Творче мислення» А.Тунік.

Опитувальник креативності Джонсона як експрес-метод психодіагностики креативності. Модифіковані креативні тести Вільямса: тест дивергентного мислення, тест особистих творчих характеристик, шкали Вільямса. Методика креативного поля Д. Б. Богоявленська як альтернативний тест на креативність.

Тема 4. Методи та технології генерування креативних ідей.

Технології, що дозволяють за короткий проміжок часу отримати велику кількість варіантів і ідей щодо вирішення творчого завдання (морфологічний аналіз, «мозковий штурм», метод синектики).

Евристичні прийоми як опис дій і станів, що допомагають наблизитися до вирішення завдання (прийом інверсії, прийом аналогії, метод вільних асоціацій, прийом фокальних об'єктів). Аналітичний креатив. Методи як розумові дії, що дозволяють структурувати завдання, знайти рішення (прийом ментальної провокації, прийом інтелект-карти, «стілці Діснея», «шість капелюхів мислення», контрольний список А.Осборн).

Тема 5. Етапи творчого процесу при створенні ІТ-продукту.

Жорстко структуровані технології, що дозволяють чітко окреслити зону пошуку сильних рішень творчого завдання. Алгоритм рішення винахідницьких задач (АРИЗ) Г.А.Альтшуллера.

ТРИЗ-теорія рішення винахідницьких задач (завдання, прийоми, авторські методики по розвитку творчого мислення). Творчий підхід до створення ІТ-продукту.

Тема 6. Еволюція креативної ідеї в успішний стартап: практичні кейси.

Генеруюче мислення як основа вироблення альтернатив. Оцінка варіантів рішень, вибір оптимального (раціонального) рішення. Організація виконання та реалізація рішення. Креативність як здатність продукувати нові ідеї, знаходити нестандартні рішення проблемних завдань. Структура креативного процесу. Логіка креативності. Приклади ефективного використання креативних рішень в бізнесі. Приклади успішних стартапів у сфері ІТ (Facebook, Space X).

Тема 7. Системне управління креативністю (system managing creativity).

Індивідуальний і колективний творчий процес. Креативне мислення як об'єкт управління. Системне управління креативністю.

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальні роботи є невід'ємною частиною навчального процесу, оскільки вони сприяють розвитку аналітичних навичок, творчого мислення та самостійності студентів.

ЗМІСТ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНОГО ЗАВДАННЯ

Зміст індивідуального навчально-дослідного завдання (навчального проекту)	Рекомендований час (години)
Індивідуальне завдання складається з трьох типів питань варіанти завдань, розміщені на платформі moodle: Відкрите питання: Вимагає детальної, розгорнутої відповіді на основі теоретичних знань та аналізу додаткової інформації. Перевіряє ваше розуміння теми, вміння формулювати власні думки та аргументувати свою позицію. Розрахункове завдання: Передбачає виконання певних обчислень за допомогою формул або економічних моделей. Перевіряє знання економічних методів та вміння застосовувати їх на практиці. Ситуаційне завдання:	30

Представляє реальну економічну проблему або кейс, який необхідно проаналізувати та запропонувати рішення. Перевіряє ваше вміння застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних задач та прийняття обґрунтованих рішень. Вимоги до виконання завдання: Чітка структура: Відповіді мають бути логічно структуровані, містити вступ, основну частину та висновки. Аргументація: Кожне твердження має бути підкріплене доводами та посиланнями на джерела. Точність розрахунків: При виконанні розрахунків необхідно дотримуватися точності та використовувати відповідні одиниці вимірювання. Оригінальність: Відповіді мають бути вашими власними і не містити плагіату. Оформлення: Робота має бути оформлена відповідно до вимог, зазначених на платформі moodle.	
---	--

8. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни "Креативне мислення" використовуються різні види навчальних занять, методи та технології викладання.

Види навчальних занять:

1. **Лекції:** заняття, де викладач представляє теоретичний матеріал, аналізуючи основні концепції міжнародної економіки, такі як експорт, імпорт, міжнародна торгівля, інвестиції тощо.
2. **Семінари:** інтерактивні заняття, на яких студенти обговорюють теми, аналізують кейси та приймають участь у групових обговореннях, що сприяє глибшому розумінню матеріалу.
3. **Практичні заняття:** фокусуються на застосуванні теоретичних знань через розв'язання практичних задач, аналіз статистичних даних, симуляції бізнес-процесів в міжнародному середовищі.

Методи та технології викладання:

1. **Презентації та мультимедійні матеріали:** використання слайдів, відео та графіків, які полегшують сприйняття інформації та роблять навчальний процес більш наочним.
2. **Методи активного навчання:** включають групові проекти, дискусії, рольові ігри та мозкові штурми, що сприяють активному залученню студентів до процесу.
3. **Кейс-метод:** аналіз реальних ситуацій, що дозволяє студентам практично застосовувати теоретичні знання, розвивати навички критичного мислення та прийняття рішень.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за шкалою Університету (0-100, з урахуванням необов'язкових завдань – 120 балів) та національною шкалою.

9.1. Схема нарахування балів з дисципліни

Види та зміст обов'язкових завдань	Максимальна оцінка	Примітки
розв'язок задач та ситуативних завдань	5x4=20	4 семінарські занятті
опитування	1 x4=4	4 семінарські занятті
презентація	7 x4=28	4 семінарські занятті
тестування	2 x4=8	4 семінарські занятті
Індивідуальна робота	40 x1=40	1 індивідуальна робота
Разом:	100	

Максимальний бал за виконання необов'язкових завдань – 20.

9.2. Умови нарахування балів

1. Опитування (Максимальна оцінка – 1 бали)

- Правильність відповідей (0,5 бали): Відповіді на запитання повинні бути точними і коректними.
- Охоплення теми (0,5 бал): Відповіді повинні демонструвати знання всіх ключових аспектів теми.

2. Презентація (Максимальна оцінка – 7 балів)

- Змістовність (4 бали): Повнота і глибина розкриття теми, наявність актуальних даних та прикладів.
- Візуальна подача (2 бали): Якість слайдів, використання графіки, наочність та естетичність.
- Комунікативні навички (1 бали): Вміння донести інформацію до аудиторії, відповідати на запитання, залучати слухачів.

3. Тестування (Максимальна оцінка – 1 бали)

- Кількість правильних відповідей (1 бали): За кожен правильну відповідь студент отримує 0.2 бали. (кількість тестів на пару 5).
- Час виконання тесту (додаткові 0.5 бали): Бали можна отримати за швидкість виконання, проявлену в межах дозволеної норми.

4. Індивідуальна робота (Максимальна оцінка – 40 балів)

- Глибина дослідження (15 балів): Якість аналізу теми, використання різноманітних джерел інформації та літератури.
- Структура і форматування (10 балів): Дотримання вимог до оформлення, логічна структура роботи, правильність цитувань.
- Оригінальність і творчість (10 балів): Наявність власних висновків, рекомендацій та цікавих ідей.

- Відповіді на питання (5 балів): Активність у презентації результатів роботи, участь у обговоренні та зворотному зв'язку.

9.3. Критерії підсумкового оцінювання

Проміжок за накопичувальною шкалою Університету	Оцінка чотирибальною національною шкалою
90 та вище	відмінно
70–89	добре
50–69	задовільно
1–49	незадовільно

10. Методичне забезпечення

До уваги студентів: усі навчально-методичні матеріали (плани лекцій, презентації, завдання/задачі/ситуаційні вправи тощо) подані в Moodle Курс: Креативне мислення (Далявська Тетяна Петрівна) | Дистанційне навчання Університету «КРОК» (krok.edu.ua)

11. Рекомендована література

Базова

1. Ганнет А. Творча крива: як створити потрібну ідею в потрібний час. / А.Ганнет – К.: Видавнича група КМ-Букс, 2018. – 256 с.
2. Клеон. О. Кради як митець. Креативні фішки, про які тобі ніхто не розповість / О. Клеон. 2024. – 158 с.

Додаткова

3. Гріффітс К., Посібник із креативного мислення / К. Гріффітс, М. Кості – К.: Фабула, 2020. – 288 с.
4. Міхалок М. 21 спосіб мислити креативно. / М. Міхалко – Family Leisure Club, 2020. – 157 с.
5. Córdoba-Pachón J-R. Managing Creativity: A Systems Thinking Journey. / J-R. Córdoba-Pachón – Routledge, 2018. – 136 p.
6. Kay R. Managing Creativity in Science and Hi-Tech / Kay R. – Springer Science & Business Media, 2012. – 196 p.

Інформаційні ресурси

7. Креативний менеджмент [Електронний ресурс]: <http://www.bizeducation.ru/library/management/innov/vanyurihin.htm>
8. Методи творчості [Електронний ресурс]: <http://www.geniusrevive.com/ru/metody-tvorchestva>
9. Шість капелюхів мислення [Електронний ресурс]: <http://www.kolesnik.ru/2005/de-bono-six-hats/>

Посилання на Dspace

<https://dspace.krok.edu.ua/handle/krok/1779>

Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

- перелік питань, які виносяться на семестровий контроль розташовано на платформі MOODLE <https://dist.krok.edu.ua/mod/resource/view.php?id=18804>
- Сертифікати проходження дистанційних чи онлайн курсів за відповідною тематикою можуть бути зараховані за умови виконання вимог, наведених у відповідному положенні:

Робочу програму навчальної дисципліни:

Складено к.п.н., викладачем Циклової комісії з гуманітарно-соціальної підготовки.

Ухвалено ЦК з гуманітарно-соціальної підготовки (протокол № 1 від 30.08.2024)